

1 Nulové body holomorfní funkce

Bod $z_0 \in \mathbb{C}$ nazýváme *nulový bod* funkce $f(z)$, jestliže $f(z_0) = 0$. Je-li funkce $f(z)$ holomorfní v bodě z_0 , pak lze funkci $f(z)$ v jistém okolí bodu z_0 rozvinout v Taylorovu řadu:

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n, \quad a_n = \frac{f^{(n)}(z_0)}{n!}.$$

Bod z_0 je v takovém případě nulovým bodem funkce f právě tehdy, pokud $a_0 = 0$. Je-li $f(z)$ nekonstantní holomorfní funkce v bodě z_0 , pak alespoň jeden z koeficientů a_1, a_2, \dots je různý od nuly.

Definice 1.1 Nechť $f(z)$ je nekonstantní funkce, holomorfní v bodě z_0 . Řekneme, že nulový bod z_0 funkce $f(z)$ je *m-násobný* (násobnosti m , řádu m) právě tehdy, když prvních m koeficientů v Taylorově rozvoji funkce $f(z)$ se středem v bodě z_0 je nulových, t.j. $a_0 = a_1 = \dots = a_{m-1} = 0$ a $a_m \neq 0$. Jinak vyjádřeno také $f(z_0) = f'(z_0) = \dots = f^{(m-1)}(z_0) = 0$ a $f^{(m)}(z_0) \neq 0$. Místo jednonásobný nulový bod říkáme také *jednoduchý nulový bod*.

Pokud tedy je bod z_0 m -násobným nulovým bodem nekonstantní funkce $f(z)$, která je holomorfní v z_0 , pak v jistém okolí bodu z_0 můžeme psát:

$$\begin{aligned} f(z) &= a_m (z - z_0)^m + a_{m+1} (z - z_0)^{m+1} + a_{m+2} (z - z_0)^{m+2} + \dots \\ &= (z - z_0)^m [a_m + a_{m+1} (z - z_0) + a_{m+2} (z - z_0)^2 + \dots] \end{aligned}$$

V důsledku předchozího vyjádření funkce $f(z)$ dostaneme následující větu.

Věta 1.2 Bod z_0 je m -násobným nulovým bodem funkce $f(z)$ právě tehdy, když v jistém okolí $U(z_0)$ lze funkci $f(z)$ vyjádřit ve tvaru:

$$f(z) = (z - z_0)^m \Phi(z),$$

kde $\Phi(z_0) \neq 0$ a $\Phi(z)$ je holomorfní funkce v $U(z_0)$.

Příklad 1.3 Určete násobnost nulového bodu $z_0 = 0$ funkce $f(z) = z - \sin z$.

Z Taylorova rozvoje funkce $\sin z$ se středem $z_0 = 0$ dostaneme

$$\begin{aligned} z - \sin z &= z - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n+1)!} z^{2n+1} = z - \left(z - \frac{1}{3!} z^3 + \frac{1}{5!} z^5 - \frac{1}{7!} z^7 + \dots \right) \\ &= z^3 \left(\frac{1}{3!} - \frac{1}{5!} z^2 + \frac{1}{7!} z^4 - \dots \right) \end{aligned}$$

Násobnost nulového bodu $z_0 = 0$ je tedy 3.

Pomocí věty 1.2 lze integrály z podílu dvou holomorfních funkcí spočítat pomocí následujících dvou vět.

Věta 1.4 Necht f a h jsou holomorfní funkce v jednoduše souvislé oblasti $D \subseteq \mathbb{C}$, necht \mathcal{C} je jednoduchá uzavřená kladně orientovaná křivka v D . Necht h má v $\text{Int } \mathcal{C}$ jediný nulový bod z_0 a na \mathcal{C} nemá žádné nulové body. Necht násobnost nulového bodu z_0 funkce h je m ($m \in \mathbb{N}$). Pak

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{f(z)}{h(z)} dz = \frac{2\pi j}{(m-1)!} \lim_{z \rightarrow z_0} \left[(z - z_0)^m \frac{f(z)}{h(z)} \right]^{(m-1)}.$$

Speciálně pro $m = 1$ je

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{f(z)}{h(z)} dz = 2\pi j \frac{f(z_0)}{h'(z_0)}.$$

Věta 1.5 Jsou-li f a h jsou holomorfní funkce v jednoduše souvislé oblasti $D \subseteq \mathbb{C}$, \mathcal{C} jednoduchá uzavřená kladně orientovaná křivka v D , přičemž funkce h má nulové body z_i , $i = 1, 2, \dots, n$ násobností m_i ($m_i \in \mathbb{N}$) v $\text{Int } \mathcal{C}$ a žádný nulový bod funkce h neleží na \mathcal{C} . Pak

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{f(z)}{h(z)} dz = \sum_{i=1}^n \int_{\mathcal{C}_i} \frac{f(z)}{h(z)} dz,$$

kde \mathcal{C}_i jsou jednoduché uzavřené kladně orientované křivky vlastností: $z_i \in \text{Int } \mathcal{C}_i$, $\mathcal{C}_i \subseteq \text{Int } \mathcal{C}$, $\mathcal{C}_i \subseteq \text{Ext } \mathcal{C}_k$ $i \neq k$, $i, k = 1, \dots, n$.

Příklad 1.6 Spočtete

$$\int_{\mathcal{C}} \tan z dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z - \frac{5}{3}\pi| = \frac{\pi}{3}$.

Funkce $\tan z$ lze vyjádřit jako podíl funkcí $\sin z$ a $\cos z$. Pokud bychom hledali nulové body funkce $\cos z$ (tzn. řešili bychom rovnici $\cos z = 0$), dostali bychom, že množina nulových bodů je $\{\frac{\pi}{2} + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ (spočtete si!). Dále není těžké nahlédnout, že kružnice \mathcal{C} obíhá právě jeden nulový bod a to bod $\frac{3}{2}\pi$ (nakreslete si obrázek!). Vzhledem k tomu že funkce $\sin z$ a $\cos z$ jsou holomorfní v \mathbb{C} , jsou podmínky věty 1.4 splněny. Nicméně musíme ještě určit násobnost nulového bodu $\frac{3}{2}\pi$. Derivace $(\cos z)'$ v bodě $\frac{3}{2}\pi$ je $-\sin \frac{3}{2}\pi = 1$. To znamená, že člen a_1 Taylorovy řady funkce $\cos z$ se středem $\frac{3}{2}\pi$ bude 1. Násobnost nulového bodu $\frac{3}{2}\pi$ je tedy 1 a lze psát:

$$\int_{\mathcal{C}} \tan z dz = \int_{\mathcal{C}} \frac{\sin z}{\cos z} dz = 2\pi j \frac{\sin \frac{3}{2}\pi}{-\sin \frac{3}{2}\pi} = -2\pi j$$

Příklad 1.7 Spočtete

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{z}{\sin z (\sin z - \cos z)} dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z| = 1$.

Nejprve opět musíme nalézt nulové body jmenovatele integrované funkce. Je zřejmé, že jmenovatel bude rovný nule pokud platí alespoň jedna z následujících rovností:

$$\sin z = 0, \quad \sin z - \cos z = 0.$$

První rovnice má množinu řešení $\{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Hledejme řešení druhé rovnice. Po dosazení z definice funkcí $\sin z$ a $\cos z$ dostaneme:

$$\frac{1}{2j}(e^{jz} - e^{-jz}) - \frac{1}{2}(e^{jz} + e^{-jz}) = 0,$$

po roznásobení $2j$ máme:

$$e^{jz} - e^{-jz} - je^{jz} - je^{-jz} = 0.$$

Substitucí $p = e^{jz}$ a upravením dostaneme:

$$p - p^{-1} - jp - jp^{-1} = 0,$$

$$(1 - j)p^2 - (1 + j) = 0.$$

Tedy

$$p^2 = \frac{1 + j}{1 - j} = \frac{1 + j}{1 - j} \frac{1 + j}{1 + j} = \frac{(1 + j)^2}{2} = \frac{1 + 2j - 1}{2} = j.$$

a

$$p \in \sqrt{j} = \{e^{j\frac{\pi}{4}}, e^{-j\frac{3}{4}\pi}\}.$$

Po dosazení zpět za p obdržíme:

$$jz \in \text{Log}(e^{j\frac{\pi}{4}}) \cup \text{Log}(e^{-j\frac{3}{4}\pi}),$$

což po spočtení logaritmů dává $z \in \{\frac{\pi}{4} + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Sjednocením dostaneme nulové body funkce $\sin z (\sin z - \cos z)$, t.j.

$$\{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \cup \{\frac{\pi}{4} + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}.$$

Je tedy patrné, že kružnice \mathcal{C} obíhá dva nulové body a to bod 0 a bod $\frac{\pi}{4}$. Věta 1.5 říká, že můžeme výpočet integrálu rozložit na výpočet dvou integrálů, pokud nalezneme křivku \mathcal{C}_1 , která obíhá bod 0 a křivku \mathcal{C}_2 , která obíhá $\frac{\pi}{4}$ tak, že $\mathcal{C}_1 \subseteq \text{Ext } \mathcal{C}_2$ a $\mathcal{C}_2 \subseteq \text{Ext } \mathcal{C}_1$. Pokud zvolíme dostatečně malé poloměry, tak jistě existují takové dvě kružnice $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2$, které splňují výše uvedené podmínky např. $\mathcal{C}_1 : |z| = 0.1$ a $\mathcal{C}_2 : |z - \frac{\pi}{4}| = 0.1$ (nakreslete si obrázek!).

Spočteme tedy integrál po křivce \mathcal{C}_1 . Je zřejmé, že na \mathcal{C}_1 a na Int \mathcal{C}_1 je funkce $\frac{z}{\sin z - \cos z}$ holomorfní a tudíž budeme počítat následující integrál:

$$\int_{\mathcal{C}_1} \frac{z}{\sin z - \cos z} dz.$$

Určíme násobnost nulového bodu 0. Protože $(\sin z)' = \cos z$ a $\cos 0 = 1$, dostáváme, že násobnost nulového bodu je 1. Z věty 1.4 plyne:

$$\int_{\mathcal{C}_1} \frac{\frac{z}{\sin z - \cos z}}{\sin z} dz = 2\pi j \frac{0}{\cos 0} = 0.$$

Nyní spočítejme integrál po křivce \mathcal{C}_2 . Je zřejmé, že funkce $\frac{z}{\sin z}$ je holomorfní na \mathcal{C}_2 a na Int \mathcal{C}_2 , takže budeme počítat tento integrál:

$$\int_{\mathcal{C}_2} \frac{\frac{z}{\sin z}}{\sin z - \cos z} dz.$$

Určíme násobnost nulového bodu $\frac{\pi}{4}$. Protože $(\sin z - \cos z)' = \cos z + \sin z$ a $\cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{4} = \sqrt{2}$, dostaneme, že $\frac{\pi}{4}$ je jednoduchý nulový bod (t.j. má násobnost 1). Tudíž z věty 1.4 obdržíme:

$$\int_{\mathcal{C}_2} \frac{\frac{z}{\sin z}}{\sin z - \cos z} dz = 2\pi j \frac{\frac{\pi}{4}}{\sin \frac{\pi}{4}} \frac{1}{\cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{4}} = 2\pi j \frac{2\frac{\pi}{4}}{\sqrt{2}} \frac{1}{\sqrt{2}} = j \frac{\pi^2}{2}.$$

Výsledný integrál dostaneme sečtením:

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{z}{\sin z (\sin z - \cos z)} dz = \int_{\mathcal{C}_1} \frac{\frac{z}{\sin z - \cos z}}{\sin z} dz + \int_{\mathcal{C}_2} \frac{\frac{z}{\sin z}}{\sin z - \cos z} dz = j \frac{\pi^2}{2}.$$

Příklad 1.8 Spočítejte

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{e^z}{\sin^2 z} dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z| = 1$.

Hledejme nejprve nulové body jmenovatele $\sin^2 z$. Je zřejmé, že $\sin^2 z = 0$ právě tehdy, když $\sin z = 0$. Hledaná množina nulových bodů tedy je

$$\{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}.$$

Kružnice \mathcal{C} obíhá jen jeden nulový bod a to bod 0. Určíme násobnost tohoto nulového bodu. Nalezneme prvních několik členů Taylorova rozvoje funkce $\sin^2 z$ se středem v bodě 0.

$$\begin{aligned} \sin^2 z &= \left(z - \frac{1}{3!}z^3 + \frac{1}{5!}z^5 - \dots \right) \left(z - \frac{1}{3!}z^3 + \frac{1}{5!}z^5 - \dots \right) \\ &= z^2 - \left(\frac{1}{3!} + \frac{1}{3!} \right) z^4 + \dots = z^2 - \frac{1}{3}z^4 + \dots \\ &= z^2 \left(1 - \frac{1}{3}z^2 + \dots \right) = z^2 \Phi(z). \end{aligned}$$

To znamená, že nulový bod 0 má násobnost 2. Dále je z Taylorova rozvoje patrné, že $\Phi(0) = 1$ a $\Phi'(0) = 0$ (derivováním člen po členu).

Z věty 1.4 tedy dostáváme:

$$\begin{aligned} \int_{\mathcal{C}} \frac{e^z}{\sin^2 z} dz &= \frac{2\pi j}{1!} \lim_{z \rightarrow 0} \left(z^2 \frac{e^z}{\sin^2 z} \right)' = 2\pi j \lim_{z \rightarrow 0} \left(z^2 \frac{e^z}{z^2 \Phi(z)} \right)' \\ &= 2\pi j \left(\frac{e^z}{\Phi(z)} \right)' (0) = 2\pi j \left(\frac{e^0 \Phi(0) - e^0 \Phi'(0)}{\Phi^2(0)} \right) \\ &= 2\pi j \left(\frac{1 - 0}{1} \right) = 2\pi j. \end{aligned}$$

Výraz $\left(\frac{e^z}{\Phi(z)} \right)' (0)$ vyjadřuje derivaci funkce $\frac{e^z}{\Phi(z)}$ v bodě 0.

Příklad 1.9 Spočtěte

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z - \pi j| = 2\pi$.

Nalezneme nulové body jmenovatele integrované funkce. Je zřejmé, že nulové body budou všechna řešení rovnice $e^z = 1$. To znamená, že množina nulových bodů je $\{j2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$. Takže kružnice \mathcal{C} obíhá dva nulové body a to bod 0 a bod $2\pi j$. Podle věty 1.5 se tedy výpočet rozpadne na výpočet dvou integrálů podle kladně orientovaných kružnic s dostatečně malým poloměrem: \mathcal{C}_1 se středem v bodě 0 a \mathcal{C}_2 se středem v bodě $2\pi j$.

Zjistíme násobnost nulového bodu 0. Rozvineme funkci $e^z - 1$ do Taylorovy řady se středem v 0.

$$e^z - 1 = \left(1 + z + \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{6}z^3 + \dots \right) - 1 = z \left(1 + \frac{1}{2}z + \frac{1}{6}z^2 + \dots \right) = z\Phi(z).$$

Pro jmenovatel tedy dostaneme:

$$(e^z - 1)^3 = z^3 \Phi^3(z),$$

kde $\Phi(0) = 1$, $\Phi'(0) = \frac{1}{2}$ a $\Phi''(0) = \frac{1}{3}$. Takže nulový bod 0 má násobnost 3. Z věty 1.4 tedy obdržíme.

$$\begin{aligned} \int_{\mathcal{C}_1} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz &= \frac{2\pi j}{2!} \lim_{z \rightarrow 0} \left(z^3 \frac{1}{(e^z - 1)^3} \right)'' \\ &= \pi j \lim_{z \rightarrow 0} \left(\frac{z^3}{z^3 \Phi^3(z)} \right)'' = \pi j \left(\frac{1}{\Phi^3(z)} \right)'' (0). \end{aligned}$$

Spočítejme tedy druhou derivaci funkce $\frac{1}{\Phi^3(z)}$.

$$\begin{aligned} \left(\frac{1}{\Phi^3(z)}\right)' &= -3\frac{\Phi'(z)}{\Phi^4(z)}, \\ \left(\frac{1}{\Phi^3(z)}\right)'' &= \left(-3\frac{\Phi'(z)}{\Phi^4(z)}\right)' = -3\frac{\Phi''(z)\Phi^4(z) - 4\Phi^3(z)[\Phi'(z)]^2}{\Phi^8(z)} \\ &= -3\frac{\Phi''(z)}{\Phi^4(z)} + 12\frac{[\Phi'(z)]^2}{\Phi^5(z)}. \end{aligned}$$

Druhá derivace v bodě 0 tedy je:

$$\left(\frac{1}{\Phi^3(z)}\right)''(0) = -3\frac{\Phi''(0)}{\Phi^4(0)} + 12\frac{[\Phi'(0)]^2}{\Phi^5(0)} = -3\frac{1}{3} + 12\frac{1}{4} = 2.$$

Dosazením dostáváme:

$$\int_{\mathcal{C}_1} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz = \pi j \left(\frac{1}{\Phi^3(z)}\right)''(0) = 2\pi j.$$

Nyní spočítejme integrál po kružnici \mathcal{C}_2 . Protože platí, že

$$e^{z-2\pi j} = e^z e^{-2\pi j} = e^z,$$

dostaneme

$$(e^z - 1)^3 = (e^{z-2\pi j} - 1)^3 = (z - 2\pi j)^3 \Phi^3(z - 2\pi j).$$

Nulový bod $2\pi j$ má tedy opět násobnost 3 a platí:

$$\begin{aligned} \int_{\mathcal{C}_2} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz &= \frac{2\pi j}{2!} \lim_{z \rightarrow 2\pi j} \left((z - 2\pi j)^3 \frac{1}{(e^z - 1)^3} \right)'' \\ &= \pi j \lim_{z \rightarrow 2\pi j} \left((z - 2\pi j)^3 \frac{1}{(z - 2\pi j)^3 \Phi^3(z - 2\pi j)} \right)'' \\ &= \pi j \left(\frac{1}{\Phi^3(z - 2\pi j)} \right)''(2\pi j). \end{aligned}$$

Je zřejmé, že

$$\left(\frac{1}{\Phi^3(z - 2\pi j)}\right)''(2\pi j) = \left(\frac{1}{\Phi^3(z)}\right)''(0) = 2.$$

Dostáváme tedy:

$$\int_{\mathcal{C}} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz = \int_{\mathcal{C}_1} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz + \int_{\mathcal{C}_2} \frac{1}{(e^z - 1)^3} dz = 2\pi j + 2\pi j = 4\pi j.$$

2 Využití v reálné analýze

Ukážeme si jak lze metody integrování také použít při integrování reálných funkcí reálné proměnné. Mějme integrál

$$I = \int_0^{2\pi} f(\cos t, \sin t) dt,$$

kde f je nějaká racionální lomená funkce jejíž jmenovatel není nulový pro žádné $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$. Základní substitucí v integrálech tohoto typu je

$$z = e^{jt} = \cos t + j \sin t, \quad t \in \langle 0, 2\pi \rangle.$$

Všimněte si, že jak se parametr t mění, bod z opisuje jednotkovou kružnici $|z| = 1$. Dále platí:

$$\frac{1}{z} = e^{-jt} = \cos t - j \sin t, \quad t \in \langle 0, 2\pi \rangle.$$

Sečtením a odečtením těchto dvou rovnic dostaneme:

$$\cos t = \frac{1}{2} \left(z + \frac{1}{z} \right), \quad \sin t = \frac{1}{2j} \left(z - \frac{1}{z} \right).$$

Zbývá určit

$$dz = j e^{jt} dt = j z dt,$$

a tedy

$$dt = -\frac{j}{z} dz.$$

Po dosazení můžeme tedy integrál I vyjádřit jako integrál:

$$I = -j \int_{\mathcal{C}} \frac{g(z)}{z} dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z| = 1$ a funkce $g(z)$ vznikla z funkce f dosazením za $\cos t$ a $\sin t$.

Příklad 2.1 Spočtěte integrál

$$\int_0^{2\pi} \frac{\sin^2 t}{5 - 4 \cos t} dt.$$

Přepsáním integrálu podle předchozího výkladu dostáváme:

$$\int_0^{2\pi} \frac{\sin^2 t}{5 - 4 \cos t} dt = -j \int_{\mathcal{C}} \frac{\left[\frac{1}{2j} \left(z - \frac{1}{z} \right) \right]^2}{5 - 4 \left[\frac{1}{2} \left(z + \frac{1}{z} \right) \right]} \frac{1}{z} dz,$$

kde \mathcal{C} je kladně orientovaná kružnice $|z| = 1$. Upravme nejprve integrovanou funkci.

$$\frac{\left[\frac{1}{2j}\left(z - \frac{1}{z}\right)\right]^2}{5 - 4\left[\frac{1}{2}\left(z + \frac{1}{z}\right)\right]} \frac{1}{z} = \frac{-\frac{1}{4}\left(z^2 - 2 + \frac{1}{z^2}\right)}{5z - 2z^2 - 2} = \frac{1}{4} \frac{z^4 - 2z^2 + 1}{z^2(2z^2 - 5z + 2)}.$$

Po rozložení polynomu $2z^2 - 5z + 2$ na součin kořenových činitelů dostáváme:

$$\int_0^{2\pi} \frac{\sin^2 t}{5 - 4 \cos t} dt = -\frac{j}{4} \int_{\mathcal{C}} \frac{z^4 - 2z^2 + 1}{z^2(z-2)(2z-1)} dz.$$

Integrovaná funkce má tři singularity 0 , $\frac{1}{2}$ a 2 . Kružnice \mathcal{C} obíhá dvě z nich a to 0 a $\frac{1}{2}$. Rozložíme tedy integrál na dva integrály po kružnicích $\mathcal{C}_1 : |z| = 0.1$ a $\mathcal{C}_2 : |z - \frac{1}{2}| = 0.1$.

Pomocí Cauchyova integračního vzorce dostáváme:

$$I_1 = \int_{\mathcal{C}_1} \frac{\frac{z^4 - 2z^2 + 1}{(z-2)(2z-1)}}{z^2} dz = 2\pi j \left(\frac{z^4 - 2z^2 + 1}{(z-2)(2z-1)} \right)'(0) = \frac{5}{2}\pi j,$$

kde

$$\left(\frac{z^4 - 2z^2 + 1}{(z-2)(2z-1)} \right)' = \frac{4z^3 - 4z}{(z-2)(2z-1)} - (z^4 - 2z^2 + 1) \frac{2z-1 + 2(z-2)}{(z-2)^2(2z-1)^2}.$$

Pro druhý integrál platí:

$$I_2 = \int_{\mathcal{C}_2} \frac{\frac{z^4 - 2z^2 + 1}{2z^2(z-2)}}{\left(z - \frac{1}{2}\right)} dz = 2\pi j \frac{\left(\frac{1}{2}\right)^4 - 2\left(\frac{1}{2}\right)^2 + 1}{2\left(\frac{1}{2}\right)^2\left(\frac{1}{2} - 2\right)} = -\frac{3}{2}\pi j.$$

Pro výsledný integrál tedy dostáváme:

$$\int_0^{2\pi} \frac{\sin^2 t}{5 - 4 \cos t} dt = -\frac{j}{4}(I_1 + I_2) = -\frac{j}{4} \left(\frac{5}{2}\pi j - \frac{3}{2}\pi j \right) = \frac{\pi}{4}.$$